

Chủ động cho vụ xuân thắng lợi

Phấn đấu đạt năng suất lúa vụ xuân 71,5 tạ/ha, thời gian qua, ngành Nông nghiệp và các địa phương đã tích cực chỉ đạo nông dân chủ động chuẩn bị các điều kiện phục vụ sản xuất.

Trạm bơm Cao Nội (Quỳnh Phụ).

Theo dự báo của Trung tâm Khí tượng thủy văn trung ương, thời tiết vụ xuân năm 2018 nghiêng lạnh, hạn khô; theo kinh nghiệm dân gian: "cầu nguyệt phong lối, tứ nguyệt hàn" - tháng 9 có sấm chớp, tháng 4 năm sau còn rét; dự kiến rét còn về muộn có thể đến đầu tháng 4, nếu lúa làm đồng và trở giai đoạn này năng suất bị ảnh hưởng lớn. Vì vậy, việc tuân thủ lịch thời vụ có tính chất quyết định đến năng suất, sản lượng lúa xuân. Để hoàn thành kế hoạch sản xuất, ngành Nông nghiệp khuyến cáo các địa phương cần quan tâm, chủ động giống lúa, nên mua tại các cửa hàng, đại lý có uy tín, tuyệt đối không sử dụng giống tự để. Thời điểm gieo mạ quanh tiết lập xuân, tức đầu tháng

Nên làm khum vòm che phủ kín bằng nilon trắng để chống rét cho mạ.

2 (với lúa cấy) được dự báo có rét đậm, rét hại, vì vậy nông dân cần chuẩn bị lượng giống dự phòng. Áp dụng biện pháp gieo mạ non trên nền đất cứng và che phủ nilon trắng, không

giėjo thẳng... Vụ xuân năm 2018 được dự báo sẽ có nhiều khó khăn trong công tác phòng, trừ sâu bệnh, hệ lụy về sâu bệnh phát sinh nhiều, nhất là bệnh đạo ôn và rầy. Bằng việc sử dụng

hệ thống đèn bẫy, Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật đã tiến hành lấy mẫu rầy ở 8 huyện, thành phố gửi lên Cục Trồng trọt xét nghiệm, kết quả cho thấy một mẫu rầy tại Tiên Hải dương tính với vi rút bệnh lùn sọc đen. Một trong những giải pháp trọng tâm được ngành Nông nghiệp và các địa phương tích cực triển khai là đẩy mạnh công tác tuyên truyền, hướng dẫn để nông dân biết nguy cơ và phương thức lan truyền của vi rút lùn sọc đen; chỉ đạo việc làm đất sớm, cây ải, vệ sinh đồng ruộng. Thời gian qua, nông dân trong tỉnh đã tiến hành cây ải được 71.800ha, bằng 90,5% kế hoạch sản xuất lúa vụ xuân. Ngoài ra, để phòng, trừ có hiệu quả bệnh lùn sọc đen, nông dân cần sử dụng các giống lúa kháng rầy, tiêu diệt rầy trên mạ trước khi đưa ra cấy, áp dụng bón phân theo nguyên tắc "lót sâu, thúc sớm, nặng đầu, nhẹ cuối", chăm sóc kịp thời.

"Xuân chết se khô, mùa chết úng", được dự báo là vụ xuân nghiêng lạnh và khô hạn, vì vậy, phương châm điều hành nước: giữ nước, tưới là chính, tiêu là phụ. Ngay trong đợt xả nước lần 1 từ ngày 16 - 19/1, hai công ty khai thác công trình thủy lợi Bắc và Nam Thái Bình đã phân công cụ thể lực lượng cán bộ, công nhân trực tại các cống, trạm bơm 24/24 giờ trong thời gian vận hành lấy nước; phối hợp chặt chẽ với các địa phương trong công

tác giải phóng dòng chảy, tranh thủ lấy nước và bơm nước phục vụ làm đất gieo cấy tập trung, nhanh gọn. Đến ngày 22/1, toàn tỉnh có 28.044ha đã có nước, trong đó huyện Tiên Hải cơ bản toàn bộ diện tích gieo cấy lúa xuân đã có nước phục

vụ tốt cho công tác thu hoạch lúa. Cùng với chuẩn bị các điều kiện cho sản xuất vụ xuân, nông dân trong tỉnh đẩy nhanh tiến độ thu hoạch cây màu vụ đông đã đến kỳ thu hoạch đồng thời có biện pháp chống úng cho

diện tích cây màu chưa thu hoạch khi lấy nước đổ ải. Công tác chuẩn bị có ý nghĩa hết sức quan trọng đối với kết quả sản xuất, do vậy, các cấp, các ngành cần tăng cường chỉ đạo, cung ứng đầy đủ nguồn nước, kiểm soát tốt

thị trường cung ứng vật tư nông nghiệp; đặc biệt, khuyến cáo người dân thực hiện nghiêm lịch thời vụ. Thực hiện tốt các nhiệm vụ trên là tiền đề góp phần đem lại một vụ xuân thắng lợi.

LƯU NGÀN

Hướng dẫn kỹ thuật làm mạ nền cứng có che phủ nilon

1. Xử lý hạt giống

Trước khi ngâm nên phơi hạt dưới nắng nhẹ 1 - 2 giờ để diệt một số nấm bệnh trên hạt và kích thích hạt hút nước nhanh, hạt giống sẽ mọc đều.

2. Kỹ thuật ngâm ủ hạt giống

* Lượng giống: Lúa lai gieo 1kg/sào; giống lúa thuần hạt nhỏ (BT7, T10...) 1 - 1,2 kg/sào; giống lúa thuần hạt to (Q5, N87...) 1,2 - 1,5 kg/sào.

* Kỹ thuật ngâm, ủ: Lúa thuần tùy từng giống thời gian ngâm từ 48 - 60 tiếng hoặc hơn, lúa lai ngâm theo hướng dẫn của nhà sản xuất trên vỏ bao. Trong quá trình ngâm nước cứ 6 - 8 tiếng với các giống lúa lai và 10 - 12 tiếng với các giống lúa thuần phải rửa chua, thay nước một lần. Ngâm đến khi hạt no nước (hạt sưng mốp) thì ủ nóng cho hạt nứt nanh. Có thể ủ trong thùng xốp hoặc đảo hồ đất để ủ. Khi lõ hạt giống đã nứt nanh đều thì xử lý mầm mạ như sau: tốt nhất là ngày ngâm nước, đêm ủ ấm, liên tiếp như vậy khoảng 2 - 3 ngày đến khi mộng bằng 1/3 - 1/2 hạt thóc là gieo.

* Kỹ thuật ngâm với KH Thanh Hà

Để bảo đảm tỷ lệ nảy mầm, giúp cây mạ cứng cây, chống chịu tốt với các điều kiện bất thuận, hạn chế chết chòm có thể dùng KH Thanh Hà để ngâm. Cách làm:

Pha 1 gói KH với 15 - 20 lít nước sạch như nước mưa, nước máy, không dùng nước giếng khoan hay nước ao tù để ngâm, sau đó cho hạt giống vào ngâm (tỷ lệ 1kg thóc giống ngâm trong 1 lít nước đã pha). Cứ ngâm 10-12 tiếng (1 ngày) thì vớt ra khoảng 30 phút rồi lại đổ vào ngâm tiếp nước KH đó đến khi hạt thóc no nước (hạt sưng mốp) thì đem đi ủ như bình thường. Nước KH sau khi ngâm hạt tiếp tục cho vào bồn gieo.

Kỹ thuật làm mạ

- Chuẩn bị

* Nền gieo: Chọn nơi bằng phẳng, thoát nước, tránh nắng (có ánh nắng trực tiếp); vườn, bờ ruộng máng, hay trền sân... tốt nhất là gieo trên nền đất nơi khuất gió. Nếu gieo trên nền đất cần lót nền bằng bao dứa, hoặc nilon có chọc lỗ... Diện tích khoảng 3 - 4m²/sào ruộng cấy.

* Bùn: Lấy ở ao hồ, ruộng máng, sông ngòi... nơi trảng nắng, không lấy ở nơi ao tù, nước đọng hoặc dưới bóng cây to có lá rụng. Chủ động lấy bùn sớm cho hạ hơi

và trộn đảo đều với trấu xay sau đó vun gọn và phủ nilon giữ ẩm cho bùn. Tốt nhất trộn vào bùn khoáng 0,5kg lân Supe đã đập mịn hoặc 1kg phân vi sinh Azotobacterin để gieo 3 - 4m² mạ.

- Cách gieo

Đánh bùn nhuyễn và đều, gạt phẳng lớp bùn dày khoảng 1 - 1,5cm. Gieo đi gieo lại nhiều lần cho đều, nên gieo vào buổi sáng để tranh thủ tận dụng nhiệt độ ấm vào ban trưa.

- Chăm sóc mạ

Trong vụ xuân, giai đoạn gieo mạ thường nhiệt độ còn thấp nên chống rét cho mạ bằng một số cách như sau:

+ Nền làm khum vòm che phủ kín bằng nilon trắng để phát huy hiệu ứng nhà kính. Như vậy nhiệt độ trong luống mạ cao hơn nhiệt độ bên ngoài 5 - 6°C. Do đó chỉ che nilon kín khi trời rét. Nếu trời ấm phải mở dần nilon, trước hết mở dần nilon 2 đầu sau đó mở 2 bên cạnh cho mạ làm quen với môi trường, hạn chế chết rét sau cấy. Nếu đêm rét ngày ấm thì ngày mở đêm che kín. Trước cấy 1 - 2 ngày phải mở nilon để mạ được tối luyện với môi trường tự nhiên.

+ Khi mạ lên mũi chông có thể phủ giữ ẩm chân mạ bằng rơm rạ cắt nhỏ hoặc xỉ than.

+ Giữ ẩm thường xuyên cho mạ, tuyệt đối không để mạ khô nứt nẻ.

+ Sau gieo 12 - 15 ngày, khi mạ có 2,5 - 3 lá thật là cấy được. Không nên để mạ quá 20 ngày tuổi, mạ để bị chết chòm.

Để tăng sức chống chịu của cây mạ đặc biệt hạn chế chết chòm ngoài việc tuân thủ đúng các giải pháp kỹ thuật trên bà con có thể sử dụng chế phẩm KH để ngâm hạt giống; khi mạ lên mũi chông có thể phun KH, Penac hay tưới bằng phân vi sinh... Nếu xuất hiện hiện tượng chết chòm cần thay đổi môi trường nền gieo bằng một trong các cách:

- Nếu mạ đủ tuổi cấy và nhiệt độ >15°C tiến hành cấy ngay.

- Nếu mạ chưa đủ tuổi cần gửi mạ ra ruộng: be bờ xung quanh luống mạ, đưa nước sạch vào ngâm qua 1 đêm hôm sau tháo hết đi, làm liên tiếp 2 - 3 lần sẽ hạn chế chết chòm.

TRUNG TÂM KHUYẾN NÔNG TỈNH

PHÚ LỄ RỘN RÀNG VÀO TẾT

Đầu tháng Chạp, cánh đồng quýt cảnh thôn Phú Lễ, xã Tự Tân (Vũ Thư) nổi bật bởi màu vàng ruộm của những quả quýt to tròn, căng mọng. Những vườn quýt đầy sức sống không chỉ mang xuân về với muôn nhà mà còn giúp nông dân Phú Lễ khấm khá, đủ đầy.

Người dân Phú Lễ chăm sóc quýt trước khi bán ra thị trường.

Trời đã nhá nhem tối nhưng vợ chồng ông Trần Văn Đình, thôn Phú Lễ vẫn tỉ mỉ cắt tỉa, tạo dáng cho từng cây quýt. Ông Đình chia sẻ: Thời gian đã cận tết Nguyễn đán nên tôi muốn chăm chút thật cẩn thận để có những cây quýt đẹp nhất trước khi bán ra thị trường. Ngoài mục đích tạo thu nhập, ông Đình say mê và yêu nghề trồng quýt từ thuở nhỏ. Thời xa xưa, làng Phú Lễ quê ông đã có nhiều người trồng quýt cảnh để chơi tết và bán nhưng mỗi nhà thường chỉ có vài chục gốc. Ông Đình cũng gắn bó với nghề trồng quýt cảnh ở vườn nhà hơn 40 năm nay nhưng quy mô nhỏ, ít người biết đến. Cách đây 5 năm, xã Tự Tân tạo điều kiện, khuyến khích

nông dân chuyển đổi diện tích đất vắn cao trồng rau màu, cây lúa sang trồng cây quýt cảnh, ông Đình phấn khởi trồng 6 sào quýt. Hiện tại, gia đình ông có gần 1.000 gốc quýt, tuy nhiên, dịp tết năm nay có khoảng 400 gốc quýt cho thu hoạch, ước tính thu về khoảng 150 triệu đồng, tương đương với thu nhập từ vụ quýt tết năm ngoái. Nhờ mở rộng quy mô trồng quýt cảnh, mấy năm nay kinh tế gia đình ông Đình khấm khá hơn trước kia.

Năm nay, vườn quýt của gia đình anh Trần Văn Đình được đánh giá là một trong những vườn quýt đẹp nhất làng Phú Lễ. Anh Đình cho biết: Quýt tương chừng để trồng, để ra quả nhưng để cây đẹp, quả to, đúng

dịp tết đòi hỏi kỹ thuật của người làm vườn. Bà con phải tính toán sao cho quả chín vào dịp tết, nghĩa là cần chỉnh để giữ lại lứa hoa cuối cùng đúng thời điểm, các lứa hoa trước đó phải bứt đi. Phân bón cho quýt phải sử dụng phân hữu cơ để cây khỏe, bền quả, bền hoa. Quýt thường bị nhện đỏ, sâu đục thân gây hại, vì vậy, khâu phòng, trừ sâu bệnh rất quan trọng. Sau 2 năm trồng, chăm sóc, quýt có thể cho thu hoạch. Năm nay, dịp tháng 9, tháng 10 mưa nhiều, cả vùng trồng quýt Phú Lễ bị ngập nước, bà con phải khoanh vùng, bơm tát nước ra rất vất vả, may sao cứu được quýt không bị chết úng. Sau đó bà con tập trung cao chăm sóc, khôi phục cây quýt.

Đến nay, cây quýt khá đẹp với đủ quả xanh, quả chín, hoa, lộc... Gia đình anh Hinh có khoảng 600 gốc quýt, giá trung bình từ 350.000 - 700.000 đồng/cây, nhiều cây to, thể đẹp có giá từ 1 - 2 triệu đồng/cây. Rất nhiều thương lái và du khách đã đến tận vườn tham quan, đặt mua sớm.

Ông Phạm Xuân Khu, Giám đốc HTXNN xã Tự Tân cho biết: Cảnh đồng thôn Phú Lễ là cánh đồng vắn cao, khó phục vụ nước tưới. Trước kia, bà con trồng rau màu, cây lúa, hiệu quả kinh tế thấp. Trong khi đó, ở thôn Phú Lễ, nhiều hộ trồng quýt cảnh ở đất vườn, diện tích hẹp. Năm bắt được nhu cầu của bà con, năm 2012, xã quy hoạch vùng, tạo điều kiện thuận lợi, khuyến khích các hộ chuyển đổi từ trồng rau màu, cây lúa sang trồng quýt cảnh; vận động những hộ có ruộng nhưng không trồng quýt cho các hộ có điều kiện trồng quýt thuê, mượn ruộng để mở rộng quy mô trồng quýt. Xã tranh thủ các nguồn vốn, đầu tư xây dựng hơn 1km máng cứng tạo thuận lợi cho tưới, tiêu của các hộ trồng quýt. Đến nay, Tự Tân có hơn 40 hộ trồng quýt với diện tích khoảng 3ha, tập trung ở thôn Phú Lễ. Tuy mô hình trồng quýt ở Phú Lễ mới được triển khai nhưng bước đầu cho hiệu quả kinh tế từ 20 - 50 triệu đồng/sào/năm, cao gấp nhiều lần rau màu và lúa. Thời gian tới, HTXNN xã sẽ tiếp tục hoàn chỉnh quy hoạch, tạo thuận lợi về tưới, tiêu, vận động nông dân mở rộng diện tích trồng quýt cảnh để nâng cao thu nhập.

Mặc dù mới đầu tháng Chạp nhưng trên các vườn quýt ở Phú Lễ đã tập nập du khách và thương lái tới tham quan, đặt mua quýt, hứa hẹn một vụ bội thu của người trồng quýt nơi đây.

QUỲNH LƯU

Nhiệm vụ chất thải chăn nuôi gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến môi trường, thời gian qua, người chăn nuôi trên địa bàn xã Nam Cao (Kiến Xương) đã có nhiều biện pháp nhằm giảm thiểu ô nhiễm môi trường.

Gia đình anh Nguyễn Tử Bấy ở thôn Cao Bạt Lũy thường xuyên nuôi từ 10 - 15 con bò sinh sản. Do chuồng trại chăn nuôi nằm ngay trong khu dân cư nên gia đình anh rất chú trọng việc xử lý chất thải để không ảnh hưởng đến sức khỏe của gia đình và những hộ xung quanh. Anh Bấy cho biết: Có những thời điểm gia đình tôi nuôi tới 25 con bò sinh sản và bê con nên lượng chất thải chăn nuôi hàng ngày rất lớn. Chất thải được thu gom thường xuyên, phun thuốc vi sinh để khử mùi sau đó đào hố ủ, phủ bạt và nilon kín xung quanh, tận dụng làm phân bón cho cây trồng. Đồng thời, tôi cũng đầu tư xây dựng hầm biogas để xử lý chất thải chăn nuôi. Hầm biogas không những xử lý tốt nguồn phân và nước thải từ gia súc mà còn giúp cho gia đình tiết kiệm được chi phí sinh hoạt nhờ khí đốt biogas. Từ đó, gia đình tôi yên tâm chăn nuôi mà không sợ ảnh hưởng đến môi trường xung quanh.

Còn với gia đình anh Nguyễn Ngọc Ảnh ở thôn Nam Đường Đông, khi bắt tay xây dựng trang trại chăn nuôi rộng hơn 3 mẫu anh đã đầu tư đồng bộ hệ thống xử lý chất thải. Anh cho biết: Phát triển trang trại từ năm 2004, cùng với xây dựng hệ thống chuồng trại, tôi đã đầu tư 22 triệu đồng để xây dựng 2 hầm biogas với tổng thể tích 20m³. Trang trại thường xuyên nuôi từ 100 - 180 con lợn nái, lợn thịt và lợn

NAM CAO Phát triển chăn nuôi gắn với bảo vệ môi trường

con. Nguồn phân và nước thải được đưa vào hầm xử lý giúp chuồng trại luôn sạch sẽ, không bốc mùi và tạo nguồn khí đốt phục vụ cuộc sống, giảm chi phí chất đốt cho gia đình hơn 300.000 đồng/tháng. Gia đình anh Nguyễn Tử Bấy chỉ là hai trong hàng trăm hộ chăn nuôi trên địa bàn xã Nam Cao luôn nêu cao ý thức bảo vệ môi trường, không để chất thải chăn nuôi làm ô nhiễm môi trường. Bà Nguyễn Thị Thịnh, Trưởng ban Chăn nuôi và Thú y xã cho biết: Tổng đàn vật nuôi của xã hiện có hơn 20.500 con; trong đó, đàn gia súc hơn 5.300 con, còn lại là đàn gia cầm. Về quy mô chăn nuôi

gia súc: có 6 trang trại, gia trại nuôi từ 100 con trở lên; 6 hộ nuôi từ 50 con trở lên; 205 hộ nuôi từ 10 con trở lên. 100% hộ chăn nuôi gia súc từ 10 - 100 con trở lên đều sử dụng hầm biogas để xử lý chất thải trong chăn nuôi. Việc sử dụng hầm biogas đã giúp giảm thiểu ô nhiễm môi trường đồng thời mang lại nguồn lợi kinh tế cho người dân nhờ tận dụng khí biogas làm chất đốt, cung cấp năng lượng cho các thiết bị điện như đèn sợi, máy phát điện...

Ông Nguyễn Xuân Định, Phó Chủ tịch UBND xã Nam Cao cho biết: Thời gian tới, địa phương tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền nhằm nâng cao ý thức của

người dân trong việc sử dụng các biện pháp làm giảm thiểu ô nhiễm môi trường từ hoạt động chăn nuôi. Bên cạnh việc sử dụng hầm biogas để xử lý chất thải trong chăn nuôi, địa phương còn vận động bà con tận dụng chất thải từ chăn nuôi làm nguồn phân bón tự nhiên cho cây trồng, tránh làm dụng phân bón hóa học gây ô nhiễm đất và nước. Theo quy hoạch chung xây dựng nông thôn mới, địa phương đã quy hoạch 2 vùng chăn nuôi tập trung, xa khu dân cư với diện tích hơn 10ha nhằm kiểm soát dịch bệnh và bảo vệ môi trường đạt hiệu quả.

THANH HUYỀN

Chất thải chăn nuôi được đưa vào hầm biogas xử lý giúp chuồng trại luôn sạch sẽ.